

Roskat ja liat saavat Katilta kyytiä

■ Kati Pitkäaho iloitsee työstään McDonald'silla. Vajaakuntoisten työllistämistä hyviä tuloksia.

JYVÄSKYLÄ

Maarit Lantto-Tolvanen

Kati Pitkäaho (22) sukkuoi siivousträttinsä kanssa pöydästä toiseen ja puikahtaa välillä viemään tyhjästä juoma-astiat ja rasiat roskikseen niin ripeästi, että hänen vangitsemisensa kameran filmille tuottaa vaikeuksia hyväkuntoiselle naiskuvaajallekin.

Kuvaajan ihmettely olisi loppunut siihen paikkaan, jos hän olisi tiennyt Katin EM-tason urheilijaksi. Vasta ravintolapäällikkö **Ari Taivalsaari** pyytö istahtaa hetkeksi salin puolelle saa Katin hellittämään.

Ihan tahallaan näytin, että täällä tehdään töitä, Kati naureskelee Arille pöydässä.

Kati aloitti Jyväskeskuksen McDonald'silla ensin työkokouksen, joka muuttui nopeasti työsuhteeksi. — Kuulun nyt henkilökuntaan, Kati iloitsee työasuaan.

Kati viihtyy hampurilaispaikassa, koska siellä käy paljon ihmisiä ja töitä riittää. Aikaisemman työpaikan Päiväharjun työkeskuksen kudonta- ja keittiöhommiin Kati ei nykyisiä tehtäviä vaihtaisi. — Tämä on kaikista mukavinta, hän tunnustaa vaikei työnantaja ole kuuloetäisyydelläkään.

Ari Taivalsaari kehuu Katia talon ainoaksi mestariksi. Kati Pitkäaho kävi kesällä 1996 kauhossa Ateenan vammaisten uinnista kaksi henkilökohtaista EM-kultamitalia ja yhden viestipronssin.

Työpäivän jälkeen hän suun-

taa uimahallille, missä Päiväharjun johtava ohjaaja **Jorma Toropainen** valmentaa nuoria uimareita.

Turhaa pelättiin

Ari Taivalsaari kertoo, että aluksi he pelkäsivät Katin sopeutumista nopeaan työtahtiin. Pelko oli turha. Myös muu henkilökunta otti Katin hyvin vastaan.

Aloite vajaakuntoisen työllistämiseen tuli Päiväharjasta lehtori, työnhankkija **Jorma Marjaselta** ja Jorma Toropaiselta.

Tukihenkilö **Tarja Kiurun** läsnäolo työpaikalla oli äärimmäisen tärkeä Katin oppimiselle ja kotituumiselle. Tarja tuki Katia parin kuukauden ajan ja perehtyi siinä sivussa itsekin ravintolan erilaisiin tehtäviin.

Viikottaiset tapaamiset tukihenkilön kanssa jatkuvat, vaikka varsinainen suora työnohjaus on jäänyt.

Kati tekee kuusituntisia työpäiviä. Hän aloittaa päivät ikkunoiden ja peilipintojen puhdistamisella. Työ jatkuu pöytien pyyhkimisellä, roskiksen tyhjentämällä ja lattioiden lakaisemisella. Tarpeen tullen Kati auttaa keittiössä pesemällä tarjottimia, korittamalla raskalaisia ja valmistamalla hampurilaisia.

Tukihenkilöitä tarvitaan

Jorma Toropaisen mielestä vajaakuntoisten työllistämässä

TIU KAITALO

Kati Pitkäaho pyörrähtelee Jyväskeskuksen McDonald'silla niin sukkelasti, että hitaammat jäivät jalkoihin. Kati huolehtii salin puhtaudesta.

suurimpana ongelmana on tukijärjestelmän puuttuminen. Vajaakuntoinen tarvitsee alussa tukihenkilön auttamaan työssä selviytymisessä.

Tällä hetkellä asia on kunnossa, sillä tuetun työllistämisen projekti saa EU-rahaa vuoden loppuun saakka, mutta sen jälkeen ei ole varaa palkata tukihenkilöitä.

Toropainen ja erityisopettaja **Vesa Välilä** toivovat avun työvalmennukseen löytyvän so-

siaalialan opiskelijoista. Opiskelijat saivat työkokemusta ja vajaakuntoiset pysyvemmän työpaikan.

Päiväharjun koulun ja toimintakeskuksen vuonna 1996 alkaneen kaksivuotisen projektin tavoitteena oli työllistää 18 kehitysvammaista. Tähän mennessä 17 on saanut työtä. Parhailaan 15 työskentelee julkisella tai yksityisellä puolella tai on Kelan työkokeilussa.

Vajaakuntoisten tekemä työ ei

ole keneltäkään pois, Toropainen ja Välilä muistuttavat.

Päiväharjun lisäksi tuettua työtoimintaa vetävät Tie Auki -projekti, Arla-instituutti ja Kynänsyry.

Asiasta keskusteltiin maanantaina Jyväskylässä järjestetyssä Kyvyt käyttöön -seminaarissa Vajaakuntoisten työllistämisen edistämistätiö järjestää marraskuun alkupuolella 17 paikkakunnalla aiheeseen liittyviä seminaareja.